Legdeå-Sikeå intresseförening – årgång 21 nummer 2 2014

Spiran

Foto: Jimmy Nyman

Hoppborgen på plats vid Drömvallens 20-års jubileum sid 6

Fem kistor på lon... sid 4

Bildgåtan sid 8

Valborg på Granskär
Foto: Emma Olsson

Redaktion:
Gunnar Lundmark
Ingemar Nilsson
Ingela Nordin
Gustav Hillbom

E-post:
gustav.hillbom@gmail.com

Ansvarig utgivare:
LSI:s styrelse

Prenumeration:
75 kronor.
Bg 5819-2741
Birgitta Pettersson
0934-150 05

Spiran 2014:
Tre nummer.

Legdeå-Sikeå
Intresseförening
c/o Sture Bäckström
Brännstan 67
915 93 Robertsfors
0934/15353

E-post:
lsi@legdeasikea.se

Hemsida:
www.legdeasikea.se

Sikeå havscamping
Bokning stugor, husvagnsplatser, vinterförvaring husvagnar. tel: 070-677 41 12. E-post: camping@legdeasikea.se

Bagarstugan
Bokning:
Marianne Svahn
0934-151 92

Andra Varvet
Åsa Bäckström
070-313 60 48
Lena Björk
0934-150 74
E-post:
kontakt@andravarvet.se
www.andravarvet.se

Manusstopp nr3-2014:

1 oktober 2014

Friska vindar över Sikeå

Det blåser ampèrevindar över Sikeå sa en känd Sikeåprofil - tillika markägare, när de första vindkraftverken togs i drift uppe på Granberget. Sikeås skyline förändrades för all framtid. Bland Sikaborna var meningarna delade – vackra, som moderna väderkvarnar tyckte en del medan andra talade om förstörelse av naturvärden.

Nu har ytterligare tre kraftverk byggts, större och närmare hamnen och i Brännstan kan vi vid stark nordlig vind höra ljudet från kraftverken. Att bo vid havet innebär ju att det sällan är helt tyst, havet lever, brukar vi säga, men nu har ett nytt ljud tillkommit, som man kan uppleva som störande, ja till och med skrämmande som en fritidshusboende sa, när hon besökte utedasset en sen kväll och under andaktsstunden började höra svischande ljud utanför. Nu ska ytterligare 21 kraftverk uppföras, visserligen längre mot nordväst, men man kan förstå att det väcker oro hos många Sikeåbor. Tyvärr kan vi knappast påverka utvecklingen. Elkraftbehovet ökar hela tiden och alternativet kärnkraft vill vi inte veta av, så vindkraften, även om den produceras i vår omedelbara närhet, får vi leva med. På sikt vänjer vi oss förhoppningsvis vid både utsikten och ljudet.

På tal om energi, i några tidigare krönikor har jag uttryckt oro för bristen på ideell kraft i byn och inom LSI. Vi som var med och startade föreningen börjar ju bli gamla och orkeslösa och allt som byggts upp behöver tas om hand. Jag är inte orolig längre. Här följer några aktuella exempel på engagemang och ung energi. Den nya styrelsen i Träffpunkten klarade paltfesten med glans. Stort tack!

På Allemanutdagen fixade Marika Andersson – ny i LSI-styrelsen - vägstädning via flera unga familjer genom att använda sociala medier och nu senast vid hamnmarknaden invaderades bagarstugan av idel nya familjer som bakade och sålde mjukkakor för Träffpunktens räkning. Alla verkade trivas tillsammans och barnen hade sin egen loppis utanför stugan. Sån't gör en glad!

Sikeås sommarprogram har nu startat på allvar med Hamnmarknad och Andra varvets öppnande. Välkommen alla spiranläsare till programmets fortsättning med onsdagarnas musikkaféer. Eller varför inte delta i boulekvällarna eller ta en fikapaus i campingens café?

Vi ses väl i hamnen eller hur? Sommarens Träffpunkt!

Glad sommar!

Sture Bäckström

Evenemangskalender 2014

25/6 - 13/8	18.30	Musikkaféer onsdagar
16/8	10-14	Shetlandsponnyutställning i Ivarhallen
17/8		Tomas Andersson och Ellenor Lindgren i Stora magasinet
		I en sal på lasarettet, teater och musikföreställning
4/10	10-14	Shetlandsponnyutställning i Ivarhallen

Prenumeranter – nu gäller Bankgiro!

LSI:s bankgiro-nummer 5819-2741

Det är heller inget som hindrar att du bybo, som får tidningen gratis, också betalar in en slant för att säkra utgivningen.

Välkomna till byn!

Jonsson och Åström

Elin Jonsson 30 år och Mattias Åström 31 år flyttade i oktober 2013 in i systrarna Hedlunds hus. Huset står på andra sidan om E4:an från Elins föräldrar (Martin och Ingrid) räknat.

Elin jobbar halvtid på ridhuset i Sikeå och är född och uppvuxen i Sikeå. Mattias jobbar som elektriker på Volvo Umeverken. Har bott både i Sävar och i Laxbacken. De flyttade till Sikeå för att de vill bo på landet. Närheten till havet och att det händer mycket i byn tycker de är det positiva med Sikeå.

Elin skulle vilja ha bensinmack i byn, annars saknar de inget, "det är ju så nära till Robertsfors" säger Mattias. Vi står ute på gården, på åkrarna nedanför betar deras 17 tackor med lamm och en stor bagge som måste vara i en egen liten hage.

Förutom huset som byggdes 1953 finns en liten, äldre ladugård på tomten.

Katten Maja 2 år stryker sig kärvänligt mot mina ben innan jag cyklar hemåt. Ännu en gång har jag fått träffa nya bybor för ett trevligt samtal..

Ingela

Hälsning från Sthlm

Hej!
Även i Stockholm ses Sikeås fana.
MVH
Sivert C
www.sikaby.se

Baka eget bröd

Hyr LSI:s bagarstuga i varvsstugan och baka ditt eget tunnbröd.

Ved ingår!

Kontakta Marianne Swahn tel. 0934-15192

Paltfest!

LSI bjuder alla nyinflyttade på paltfest och i samband med det firas årets nyfödda och de får en present gjord av Dan-Viktor Pettersson. Här är årets skara som firades.

Från vänster står: Tord och lilla Fanny. Mamma Anna ej med på bilden, Jonas och Linda med lilla Betty, Linda och William med lilla Sigrid, Johan och lilla Agnes. Mamma Frida ej med på bilden, Stellan och Sofia med lilla Tuva

En av de gamla bönderna i Sikeå hade berättat om en händelse från hans barndom, där fem kistor samtidigt stått på deras loge i väntan på begravning. I kistorna låg döda barn från samma familj. Familjen hade flyttat från deras gård efter denna tragedi.

Kunde den här sorgliga historien ha någon verklighetsbakgrund eller var det bara en skröna? En utmaning för en släktforskare!

Sagesmannen var född 1892, byålderman och en mycket trovärdig person i byn. Händelsen borde ha utspelats omkring 1900, om han skulle ha kunnat minnas den från sin barndom.

Vid genomgång av dödböckerna från åren före och efter 1900 hittades inga uppgifter, som kunde styrka hans berättelse Kanske var det något som han hört via sina föräldrars berättelser och inte någon självupplevt? År 1884 hade fadern blivit ägare till hemmanet. Kanske var det något som hänt under hans första tid på gården, eller var det kanske förre ägaren som fört historien vidare. Berättelsen kanske "satt i husets väggar" och logen fanns ju kvar.

Tillbaka till dödböckerna och ytterligare bakåt i tiden! Ock så plötsligt, napp! Familj med fem döda barn! Året är 1874 och månaden är juli.

Berättelsen hade verklighetsbakgrund, men mycket längre tillbaka i tiden än sagesmannens historia gav antydan om.

Den drabbade familjen hette Lindberg och hade flyttat hit från Burträsk 1870. Anledning till flytten var antagligen, att Johan Fredrik Lindbergs hustru Lovisa Charlotta Zakrisdotter var dotter till den tidigare ägaren av hemmanet, som nu var delat mellan två av hennes bröder. Familjen blev nu landbönder på en del av hemmanet. Med sig från Burträsk hade de åtta barn mellan 3 och 23 år.

Efter fyra år i Sikeå drabbas familjen av den scharlakansfeberepidemi, som härjat i socknen från mars 1874. Den hade börjat i Dalkarlså och sedan spritt sig till praktiskt taget alla byar. I april dog 12 barn och ungdomar, i maj 13, i juni 11 och i juli 57. Då hade epidemin nått Sikeå och fem av Johan Fredriks och Charlottas barn dog inom loppet av nio dagar, Maria 7 år dog 18/7, Johan 16 år 21/7, Fredrika 20 år 24/7, Anna Sofia 11 år 25/7 och Edvard 9 år 27/7.

Kista efter kista fick tillverkas och ställas in i svalkan på logen och till slut stod där fem kistor i väntan på begravningen. Historien var sann! Den 2 augusti begravdes familjen Lindbergs fem barn på kyrkogården i Bygdeå, men inte bara de utan ytterligare 10 barn från socknen blev begravda samma dag!

Under perioden mars till oktober 1874 dog över hundra barn i Bygdeå socken! En katastrof som länge bevarades i folkminnet i många byar, så också i Sikeå.

Hur gick det då sedan för familjen Lindberg och de tre övriga barnen?

Som vår sagesman berättat, flyttade de från gården, där de förlorat fem av sina barn. Föreställningen var nog att sjukdomen fanns kvar i huset. Man stannade kvar i byn och Johan Fredrik återupptog skräddaryrket, som han utövat under tiden i Burträsk. När scharlakansfebern slog till, hade två av barnen, Fredrik Alfred. född 1847 och Lovisa Ulrika, född 1856, redan lämnat hemmet! Fredrik Alfred var dräng hos sin morbror Anders Gustav i Sikeå och Lovisa Ulrika hade tjänst som piga hos sin moster Eva Sofia, hushållerska hos af Donner i Ytterhiske, och det kanske räddade livet på dem. Det tredje barnet, som överlevde juli 1874, var 13-årige sonen August och det är möjligt att också han var borta från hemmet under sommaren, kanske var han getare hos någon bonde.

Johan Fredrik dog i Sikeå 1897, 77 år och hustrun Lovisa Charlotta dog hos sonen August i Umeå 1904, 80 år. Lovisa Ulrika blev lärarinna och gift med bonden Johan Sjöström i Strängnäs, Umeå lfs, hon dog 1942. Båda sönerna blev garvare, August i Umeå, där han fått ge namn åt Gustav Garvares gata på Haga och Fredrik i Sikeå. På bilden nedan ser vi det pampiga handelshus som han på 1880- talet byggde vid Korsvägen. När han dog 1929 titulerades han fabrikör.

Den "outtröttlige" Lasse Löfbom sätter ut skyltar för den kommande säsongen.

Andra Varvet och Hamnmarknad

Den berömda kön till årets öppning av Andra Varvet började 1 timme före butiken öppnade... Foto: Ingemar Nilsson

Besökare på årets Hamnmarknad. Foto: Ingemar Nilsson

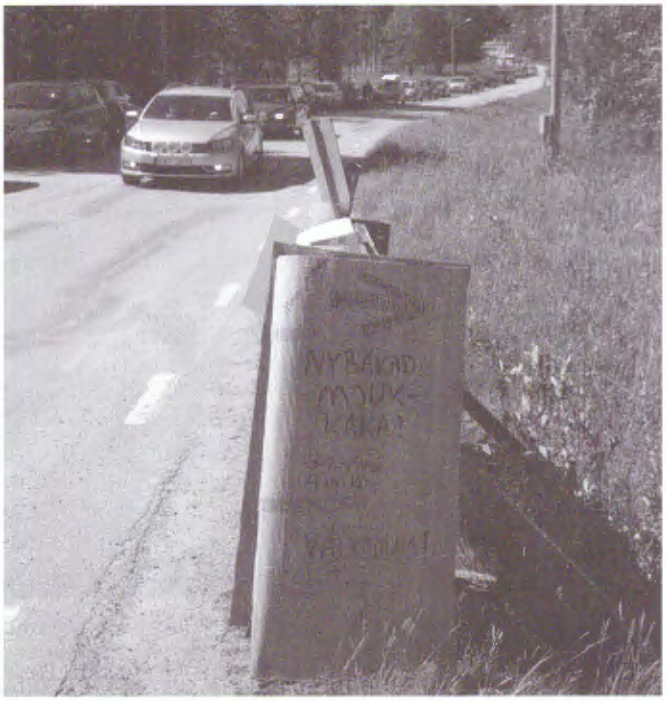

I bagarstugan bakades och såldes mjukkakor för Träffpunktens räkning. Foto: Gustav Hillbom

Cykelstopp i Sikeå

TISDAG DEN 10/6 kl 8:15 fick jag se något sällsynt efter Kustlandsvägen när jag trampandes var på väg till mitt jobb. En man som röjde gräs i vägdiket utanför sin tomt. Det var inte det vanliga röjsåg/grästrimmerljudet. Han hade heller inte några hörselkåpor på sig.

Han slog med lie! Så jag kunde stanna av och få en pratstund med honom. Han hade brynstenen till lien i fickan.

- Tänk att det finns de som behärskar det tysta sättet, så grannarna inte känner sig störda, sa jag.

- Dessutom kan du ju själv höra fågelkvittret.

Vi pratade om räfsor och andra äldre verktyg, som också jag fått använda under min barndom. Sedan trampade jag tyst iväg till mitt jobb och ingen av oss behövde några drivmedel...

Ingela

Foto: Ingemar Nilsson

Jubilerande junta

SYJUNTAN I Sikeå/Legdeå firar i år 20 års jubileum, Onsdagar 18:30 träffas tjejerna på Träffpunkten för handarbete främst stickning och virkning en fika samt gott umgänge och att lösa de för tillfället uppkomna världsproblem.

Dagens yngre inflyttade i byarna är välkomna att komma och lära sig sticka eller virka av experterna, som avslutning på Våren så intas en middag någonstans i Kommunen.

Medlemmar i syjuntan är, Astrid Linder, Ulla Öberg, Elisabeth Lundgren, Helena Löfgren, Birgitta Ulander Pettersson, Britt-Mari Löfgren samt Hillevi Lindqvist.

Ingemar

Drömvallen fyllde 20 år

Hoppborgen var på plats, väl förtöjd i marken, vilket var bra. För det blåste friskt den dagen som Drömvallen firade sitt 20-årsjubileum. I övrigt var vädret det allra bästa tänkbara och leenden sken ikapp med solen.

I ett stort partytält stod tårtor av alla de slag serverade, tillsammans med popcorn och svängig livemusik. Ute på gården stod färg och stafflier redo att användas för sugna kreatörer och inne på förskolan var pysslet uppdukad. Dessutom erbjöds ansiktsmålningar till den som ville.

Jonas vid popcornmaskinen. Foto: Jimmy Nyman

Drömvallens barn hade laddat inför dagen. Kanske särskilt för hoppborgen. Men förutom barn och föräldrar som idag är engagerade i verksamheten kom de som tidigare gått på Drömvallen och även besökare utifrån,utan tydlig anknytning.

"Jättekul att så många kom!" Konstaterar en nöjd Johanna Wahlstedt, föreståndare och i verksamheten sedan 12 år. Totalt kom ungefär 180 besökare.

Drömvallen är ett föräldrakooperativ vars idé bygger på demokrati och engagemang. Föräldrarna jobbar i en styrelse, med städning, och annat fixande. Under dagens firande var det tydligt att alla var involverade och hade tilldelats olika uppgifter. Ett teamwork, helt enkelt.

För 20 år sedan när kooperativet startades var delaktigheten dock ännu större än idag. Då jobbade föräldrarna själva mycket mer i verksamheten och exempelvis turades om att städa och laga maten.

Drömvallens föräldrakooperativ är viktig för Sikeå. Det framhöll Sture Bäckström i ett tal varefter han och LSI överlämnade ett familjeträd, med olika sorters äpplen. Som vi hoppas växer och frodas. Precis som Drömvallen.

Anna Sundström Lindmark

William Selberg spelade barnvisor. Foto: Jimmy Nyman

Campingnyheter sommaren 2014

- Tvättstuga klar för användning
- Avloppet från säsongcampingen anslutet till kommunens reningsverk
- Gråvattentömning (tvätt och dusch) och ny latrintömning iordningställda.

Den totala investeringskostnaden uppgår till ca 100 000 kronor.

Skyltarna berättar hamnens historia

SKYLTPROJEKTET, 30 skyltar som berättar hamnens historia, är nu genomfört. På en orienteringstavla mitt emot Varvsstugan kan du se var skyltarna finns.

Välkommen också till bildutställningen i Varvsstugan! Där finns ännu fler bilder från arbetet i hamnen och i brädgården och på hus och miljöer, som nu är borta.

Nyckel finns att låna i campingreceptionen.

Ny trivselagent på Sikeå Havscamping

Nu står hus 6C helt klart för uthyrning. Den har kök, sovrum och vardagsrum med bäddsoffa. Så upp till sex personer kan sova i huset. Stort badrum med dusch och tvättmaskin finns också. En fin tvättstuga är byggd i förrådsbyggnaden intill 6C och här finns Tvättmaskin, torktumlare, rejäl tvättbänk och strykmöjligheter.

I södra gaveln på denna byggnad har det byggts en ny plats för latrintömning. I vägen som passerar där har en gjuten platta med brunn för gråvattentömning anlagts.

Foto: Gustav Hillbom

Nytt för i år är också att en "trivselagent" anställts. Det är Renée som började som campingvärd den 2 juni och jobbat i knappt 2 veckor när jag gör denna intervju med henne. Hon ska jobba halvtid i sex månader för LSI.

Foto: Gustav Hillbom

Hennes tidigare erfarenheter som hon tycker sig ha nytta av i sitt nya jobb är att hon mött många människor i sina yrkesroller både i skolan och när hon arbetat i butik. Erfarenhet från ideellt engagemang på camping har hon också. På min fråga om vilka förväntingar hon hade på Sikeå camping och jobbet här svarar Renée,

- Platsen är mycket vackrare än jag hade trott. Men arbetet är nog ungefär vad hon väntat sig - mycket omväxlande. Ofta mycket att göra, praktiskt. Däremellan rofyllt med trevliga möten med människor som kommer och far. Helt enkelt bra för själen.

Det positiva hon hittills sett är hur utvecklingsbar campingen är. Lite negativt tycker hon det är att säsongen inte startat upp tidigare, - verksamheten har ju inte fått fart ännu. Det hon saknar är en barnvänlig badplats direkt vid campingen och kanske en sandlåda.

På måndag 16/6 börjar hennes medarbetare, två stycken skolungdomar. Dessa jobbar ett antal veckor och ersätts därefter av några andra. Renée ser fram emot en underbar sommar 2014 och hoppas träffa er på Sikeå havscamping. Det gör jag med!

Ingela Nordin, ideellt arbetande trivselagent

Bildgåtan 2014...

av Ingemar Nilsson

Årets bildgåta är postlådor och det gäller att kombinera ihop väg med lådor, koppla ihop bokstaven på lådan med numret på vägen och skicka svaret till Ingemar Nilsson Legdeå 117 91593 Robertsfors, eller ingemar.nilsson@sikea.se Svar senast 15 September.

1: Stenhuggargränd 2: Gammellandsvägen 3: Kustlandsvägen 4: Övägen 5: Slätbäcksvägen 6: Gammellandsvägen 7: Brännstavägen 8: Kustlandsvägen

Svar senast 15 september!